

foreslaaet i dette Tilsynslovsforslag. Jeg skal ikke gentage, hvad der stod deri, jeg skal kun sige, at det var en saadan Ordning, som den frie Skole efter mit Skøn har Krav paa. Imidlertid, det har, som sagt, ligget udenfor dette Lovforslags Rammer at medtage dette Punkt.

Man kunde ogsaa nævne en anden Ting, som heller ikke har kunnet komme med her, fordi der er Tale om et begrænset Lovforslag. Forholdet er jo det, at vore Skolekommissioner er i høj Grad gaaemældags sammensatte. Forældre skulde i højere Grad, end Tilfældet er, have Tilsyn med Skolen. Det er ogsaa lidet heldigt, at Kvinder ikke kan blive Medlemmer af Skolekommissionen. Her er der netop, synes jeg, et Virkefelt for Kvinderne. Vi har sat dem ind i Menighedsraad og Hjelpekassebestyrelser, i de kommunale Raad og, naar en Gang — det ske snart — den nye Grundlov træder i Kraft, i Rigsdagen, men i Skolekommissionen kan de ikke komme. Jeg synes, at vi Mænd snart ikke længere kan være bekendt at lade dem være udenfor. Det er saa længe siden som i 1887—88, at blandt andre Højskoleforstander Ludvig Schrøder i Landstinget forelagde Lovforslag om, at Kvinder skulde være valgbare til Skolekommissioner, men vi er endnu ikke naaet videre end til, at Kvinder ikke som Regel kan faa Sæde i Skolekommissioner.

Jeg skal dernæst gøre nogle faa Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag, navnlig angaaende en enkelt Paragraf, idet jeg gerne vil rette et Par Henstillinger til de ærede Forslagsstillere, den højt-ærede Kultusminister og det Udvalg, der formodentlig bliver nedsat. I § 3 er Frimenighedspræster ved evangelisk-lutherske Frimenigheder ligestillede med Præster ved de anerkendte Trossamfund, det vil sige jødiske Præster, Præster for reformerte Samfund og Præster for romersk-katolske Samfund. Dette er formelt set rigtigt, men det forekommer mig, at man her lægger for megen Vægt paa det formelle og for lidt paa det reelle, de virkelige Forhold; det forekommer mig, at man bryder en Linie i vor Lovgivning om Frimenighedens Stilling og deres Præsters Stilling til Folkekirken, hvis man bibeholder den Sidestilling. Jeg maa maaske minde om, hvorledes Stillingen for disse Frimenigheder er, og ogsaa gøre opmærksom paa, at Rigsdagen, saavel Folketinget som Landstinget, har vedtaget Bestemmelser, der sidestiller Frimenighedernes Præster med Folkekirkens Præster i det Forhold, der er Tale om i

dette Lovforslags § 3. Det var den 23. August 1901, at det nuværende Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) som Kultusminister udsendte en kongelig Anordning, der gav Folkekirkens Præster Ret til at tale i Frimenighederne, og derved skete der ganske afgjort et Brud med en hidtilværende Praksis. Forholdet er jo det, at disse Frimenigheder ikke adskiller sig fra Folkekirken med Hensyn til Bekendelse, Lære og Ritus, og ved den kongelige Anordning af 1901 skabtes der et Forhold mellem Frimenighederne og Folkekirken, de Frimenigheder, der kirkeligt set staar paa samme Grund som Folkekirken; der vakte en levende Vekselvirkning mellem Folkekirken og Frimenigheden, og jeg tror, den har været til Gavn og Velsignelse for disse to Samfund. Det kirkelige Udvalg foreslog saa, at man indførte Gensidighed paa dette Omraade; det var jo kun den ene Side af Forholdet, der var ordnet, og den 11. November 1910 fremsatte da Kultusminister Appel et Lovforslag, der gik ud paa, at Frimenighedspræster skulde have Lov til at prædike i Folkekirkens Kirker og forvalte Sakramenterne der. Det var den anden Side af Forholdet, og det ærede Medlem fra Ringkøbing, der den Gang var sit Partis Ordfører for det Lovforslag, gav sin fulde Tilslutning dertil, udtalte sin Glæde over det og sagde bl. a. følgende i sin Tale: „Derved knyttes Baandet mellem Folkekirken og Frimenigheden endnu fastere, og det er meget glædeligt“. Ogsaa jeg synes, at det er glædeligt. Jeg tror, at det var det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen), der i en Tale ved samme Lejlighed under Behandlingen af dette Lovforslag sagde, at det, man her gik til, var baade radikalt og konservativt. Jeg vil hellere sige, det synes at være radikalt, men er konservativt, det er nemlig saaledes, at Bestemmelser som dem, jeg her har nævnt, har været medvirkende til at styrke Folkekirken, ligesom i sin Tid Valgmenighedsloven styrkede Folkekirken.

I Henhold til den Lov, jeg nylig nævnte, Lov Nr. 71 af 1. April 1911, blev der saa, da Lovforslaget om Skolens Tilsyn var til Behandling, som jeg før har nævnt, stillet et Ændringsforslag, som har Tilknytning til Loven af 1. April 1911, og dette Ændringsforslag skal jeg med et Par Bemærkninger omtale. Et Flertal indenfor det i dette Ting nedsatte Udvalg om Folkeskolens Tilsyn, bestaaende af Venstre, det radikale Venstre